

Nr. 01/2008
ISSN 1503-8017
KLIMA
Oslo, 01.02.2008

Været i Norge Klimatologisk månedsoversikt Januar 2008

Knut Iden, Ketil Isaksen, Stein Kristiansen, Hanna Szewczyk-Bartnicka

24. januar skal sola overvinne fjellene, og skinne ned på Bardufoss. Dette bildet er tatt noen dager før den 24., fra flyplassen i retning sør. Fjellet Ala stopper foreløpig solstrålene effektivt! Foto: Ronald Ingebrigtsen

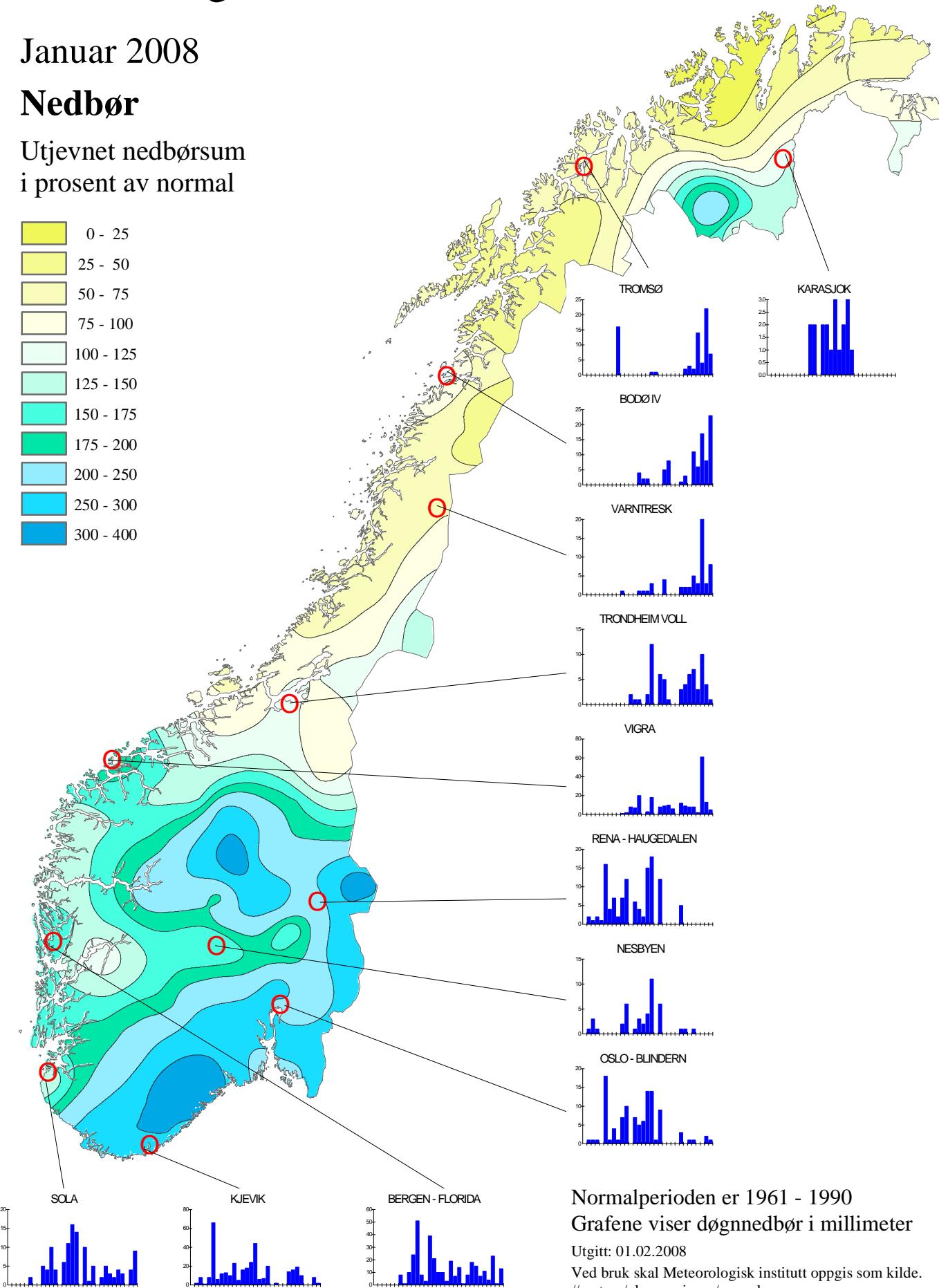
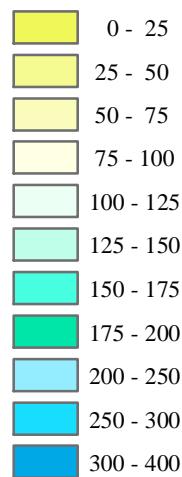
Januartemperaturen var høyere enn normalen i hele landet. Månedstemperaturen på deler av Østlandet, Trøndelag og i Finnmark var 6-8 grader over normalen. Månedsnedbøren for landet som helhet var den 11. største som er registrert. For Sørlandet og Østfold som helhet er årets januar den mest nedbørrike som er registrert. Østlandet tangerer forrige toppverdi fra 1975 og 1927. En rekke stasjoner satte ny rekord for månedsnedbør og døgnnedbør.

Klimatologisk månedsoversikt

Januar 2008

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1961 - 1990
Grafene viser døgnnedbør i millimeter

Utgitt: 01.02.2008

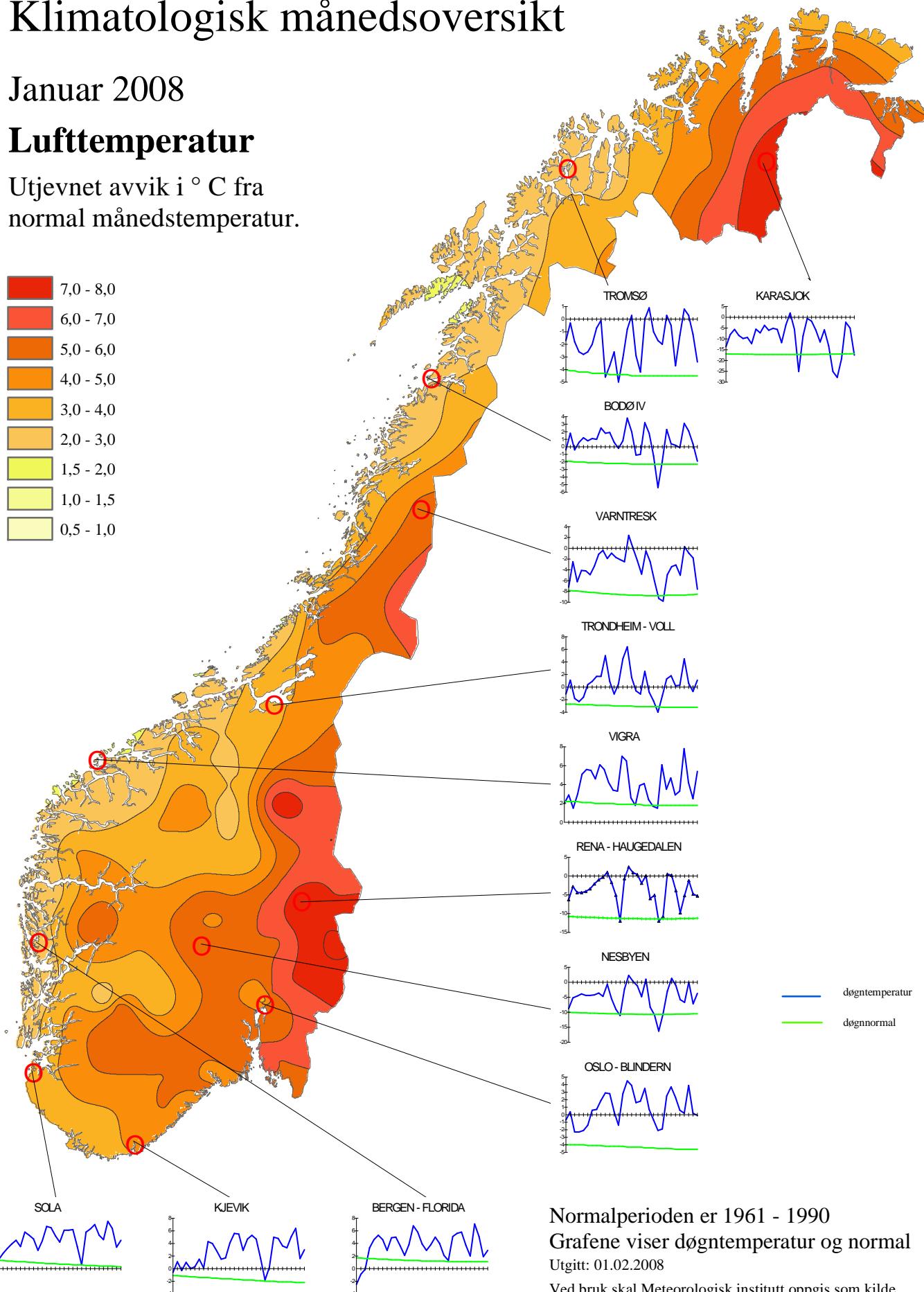
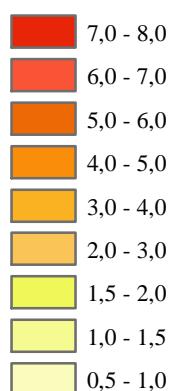
Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
[//met.no/observasjoner/maned](http://met.no/observasjoner/maned)

Klimatologisk månedsoversikt

Januar 2008

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i ° C fra
normal månedstemperatur.

Normalperioden er 1961 - 1990
Grafene viser døgn temperatur og normal
Utgitt: 01.02.2008

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
//met.no/observasjoner/maned

Været i Norge - januar 2008

Januartemperaturen var høyere enn normalen i hele landet. Månedstemperaturen på deler av Østlandet, Trøndelag og i Finnmark var 6-8 grader over normalen. Månedsnedbøren for landet som helhet var den 11. største som er registrert. For Sørlandet og Østfold som helhet er årets januar den mest nedbørrike som er registrert. Østlandet tangerer forrige toppverdi fra 1975 og 1927. En rekke stasjoner satte ny rekord for månedsnedbør og døgnnedbør.

Lufttemperatur

Månedstemperaturen for Norge i januar var 4,5 °C *høyere* enn normalen. Det er den 10. varmeste januar som er registrert, Norge sett under ett. For dette datasettet er det utarbeidet en serie tilbake til 1900. Januartemperaturen var på deler av Østlandet, Trøndelag og i Finnmark 6-8 grader over normalen og var over normalen i hele landet. På deler av Østlandet var månedstemperaturen blant de 4-6 høyeste som er registrert siden målingene startet i 1867.

Høyest månedstemperatur kom langs kysten fra Rogaland til Møre og Romsdal. Kvitsøy - Nordbø og Svinøy fyr var varmest, begge med 4,8 °C (hhv. 2,6 °C og 1,8 °C over normalen), etterfulgt av Fedje og Slåtterøy fyr, begge med 4,6 °C (hhv. 2,2 °C og 2,1 °C over). Laveste månedstemperatur kom på Finnmarksvidda. Sihcjavri var kaldest med –10,4 °C (5,5 °C over normalen), etterfulgt av Kautokeino med –10,1 °C (5,9 °C over) og Suolovuopmi - Lulit med –9,5 °C (4,8 °C over).

Høyeste maksimumstemperatur kom i Tafjord med 12,4 °C den 14. Kautokeino registrerte landets laveste minimumstemperatur med –32,9 °C 26. januar.

Nedbør

Basert på observasjoner fra værstasjonene er månedsnedbøren for Norge 150 % av normalen. For landet som helhet er dette den 11. mest nedbørrike januar som er registrert. For regionene Sørlandet og Østfold er årets januar rekordvåt. Månedsnedbøren for Sørlandet og Østfold som helhet var hhv. 320 % og 255 % av normalen. På Sørlandet var forrige toppverdi fra 1988 på 265 %. På Østlandet tangerte årets januar verdiene fra 1975 og 1927 med 240 % av normalen. For disse datasettene er det utarbeidet serier tilbake til 1900. En rekke av met.no's vær- og nedbørstasjoner i Agder og på Østlandet har satt ny rekord for månedsnedbør i januar, se egen liste.

Eik - Hove fikk mest nedbør med 488,9 mm (244 % av normalen), etterfulgt av Mestad i Oddernes med 479,9 mm (282 % av normalen) og Takle med 476,0 mm (145 %). Alta lufthavn fikk minst nedbør av værstasjonene med 8,4 mm (26 % av normalen), etterfulgt av Saltdal med 9,8 mm (33 %) og Cuovddatmohkki 20,2 mm (101 %).

Nelaug målte størst døgnnedbør av værstasjonene med 94,0 mm 6. januar. Flere av stasjonene satte ny januarrekord for døgnnedbør, se egen liste.

I store deler av Nord-Norge er det betydelig mindre snø enn normalen for årstiden. I Trøndelag og Møre og Romsdal er det mindre snø enn normalen i de kystnære områdene, mens det er omtrent normale snømengder lenger inn i landet. På Vestlandet forøvrig er det mindre snø enn normalen i kystnære områder og mer snø enn normalen i de fleste fjellområdene. På Sørlandet er det noe mer snø enn normalen i lavereliggende områder. I lavereliggende områder på Østlandet er noe mindre snø enn normalen. Forøvrig er det stort sett mer snø enn normalen østafjells.

Arktis og maritimt - januar 2008

Arktis

Månedstemperaturen på Svalbard var betydelig *over* normalen. Svalbard lufthavn fikk $-7,5^{\circ}\text{C}$ ($7,8^{\circ}\text{C}$ over normalen), Ny-Ålesund fikk $-7,7^{\circ}\text{C}$ ($6,2^{\circ}\text{C}$ over), Bjørnøya fikk $-1,2^{\circ}\text{C}$ ($6,9^{\circ}\text{C}$ over) og Hopen fikk $-3,6^{\circ}\text{C}$ ($10,6^{\circ}\text{C}$ over). Månedstemperaturen på Jan Mayen var $-2,8^{\circ}\text{C}$ ($2,9^{\circ}\text{C}$ over).

Høyeste maksimumstemperatur kom i Sveagruva med $5,9^{\circ}\text{C}$ 2. januar. Sveagruva hadde også den laveste minimumstemperaturen med $-26,2^{\circ}\text{C}$ 11. januar.

Ny-Ålesund fikk mest nedbør av de arktiske stasjonene med 97,9 mm (306 % av normalen), etterfulgt av Jan Mayen med 49,7 mm (89 % av normalen).

Ny-Ålesund målte størst døgnnedbør av de arktiske stasjonene med 41,5 mm 3. januar.

Maritimt

Største vindhastighet på de maritime stasjonene denne måneden var 28,7 m/s, målt den 5. på Heimdalfeltet, med vindretning fra SØ. De høyeste bølgene ble målt på Gullfaksfeltet den 4. med 11,0 m. Tidspunkt for maksimumsverdier for vind og bølger, er for mange av stasjonene sammenfallende med ekstremværet "Sondre", som inntraff 24.-25. januar. Ekstremværet "Tuva" den 31. gjorde seg sterkest gjeldende i den sørligste delen av Nordsjøen med bølgehøyder opp mot det som ble målt tidligere i måneden.

Månedstemperaturen for januar på Ekofiskfeltet var $6,7^{\circ}\text{C}$. Det er fem år i denne måleserien, som går tilbake til 1980, med høyere verdi for januar. Høyest verdi har 2007 og 1990 med $7,3^{\circ}\text{C}$ I den kombinerte måleserien fra Statfjord/Gullfaks C, som også går tilbake til 1980, er det tretten år som har høyere verdi enn årets på $5,3^{\circ}\text{C}$. Høyest i denne serien er januar 1989 med $7,1^{\circ}\text{C}$.

Månedsmiddelet for sjøtemperaturen på Ekofiskfeltet var $7,6^{\circ}\text{C}$. Dette er den fjerde høyeste i måleserien. Høyeste verdi er $8,1^{\circ}\text{C}$ fra 1990. Årets januarverdi fra Polarfront var $7,3^{\circ}\text{C}$ og bare verdiene fra 2007 ($7,7^{\circ}\text{C}$), 1961 ($7,4^{\circ}\text{C}$) og 1962 ($7,4^{\circ}\text{C}$) er høyere i måleserien, som går tilbake til 1949.

	FX	DD	Dt	Max Hm0	Dt	TAM	Av	Per	TWM	Av
Norne	26,5	225	23	8,2	26	3,9	-	-	7,7	-
Heidrun	22,0	195	23	5,9	23	3,8	0,0	94-03	8,4	-
Draugen	23,6	135	5	7,5	25	3,9	-0,2	96-03	7,7	-
Polarfront	23,0	20	15	8,9	29	4,0	0,7	61-90	7,3	0,7
Gullfaks C	24,3	270	25	11,0	4	5,3	0,3	80-03	9,2	-
Troll A	25,2	225	24	9,2	9	5,4	-	-	-	-
Heimdal	28,7	120	5	9,6	5	6,0	-	-	7,5	-
Sleipner	25,8	225	9	10,2	9	6,4	0,3	94-03	7,3	-
Ekofisk	23,1	240	25	8,7	9	6,7	1,3	80-03	7,6	0,9

FX = Største middelvind i måneden i m/s

DD = Retning FX kom fra i grader

Dt = Dato FX inntraff

Max Hm0 = Største signifikante bølgehøyde i meter

Dt = Dato Max Hm0 inntraff

TAM = Månedsmiddeltemperatur

Av = Avvik fra normalen (1961-90) eller fra gjennomsnitt for oppgitt periode

Per = Periode for beregning av Av

TWM = Midlere sjøtemperatur

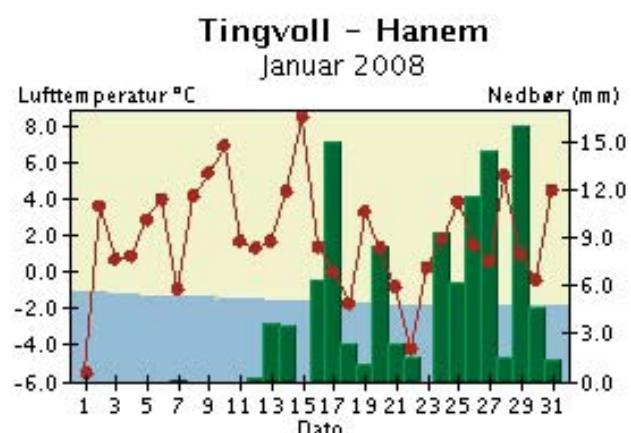
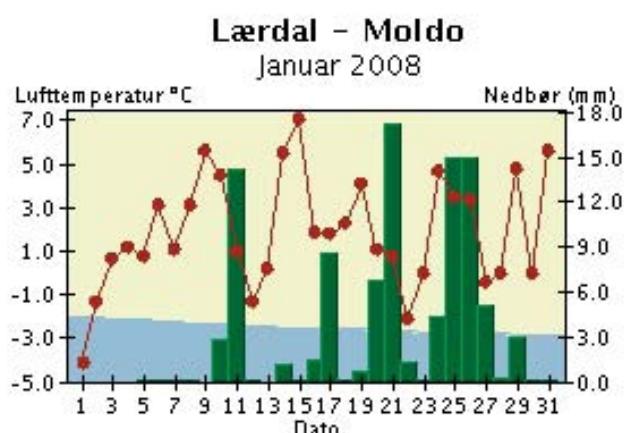
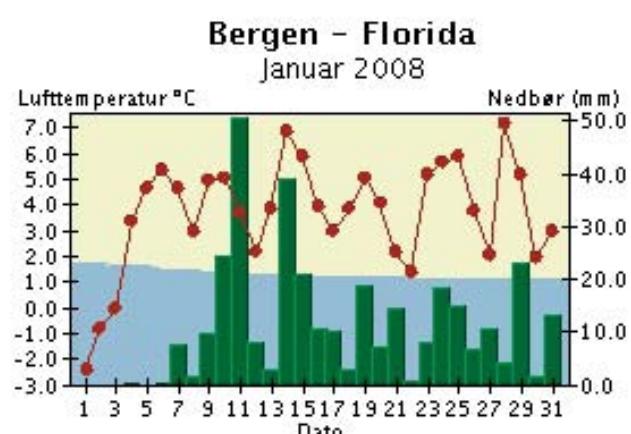
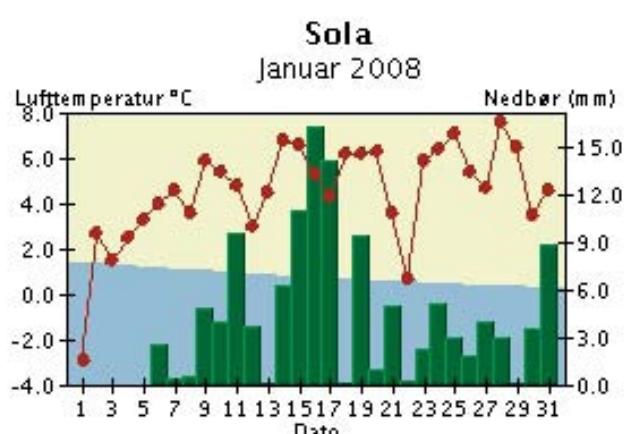
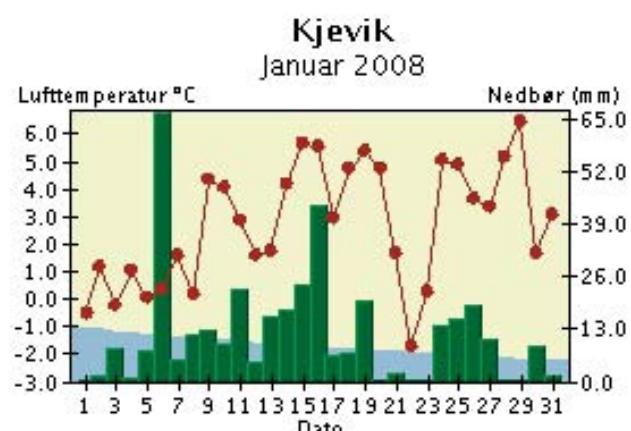
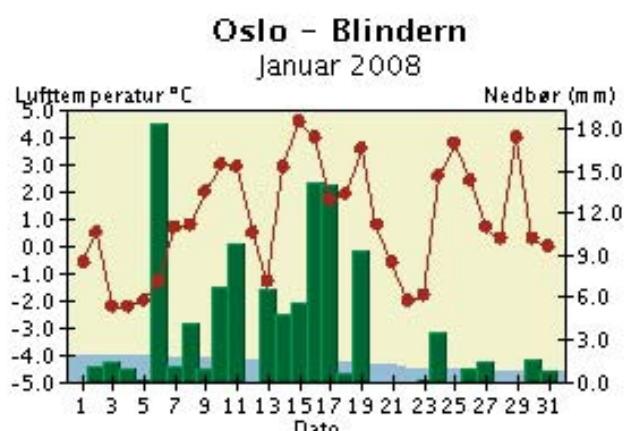
Takk for bidrag fra :

Åse Moen Vidal - klimatologisk database

Solfrid Agersten - Java applikasjon (KDVH)

Døgntemperatur og døgnnedbør

Januar 2008

— Døgntemperatur

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

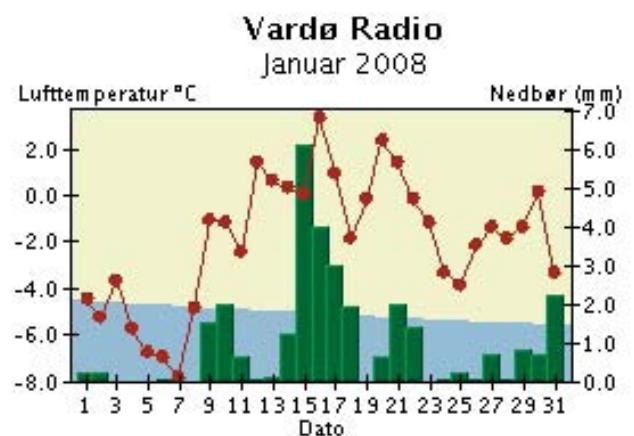
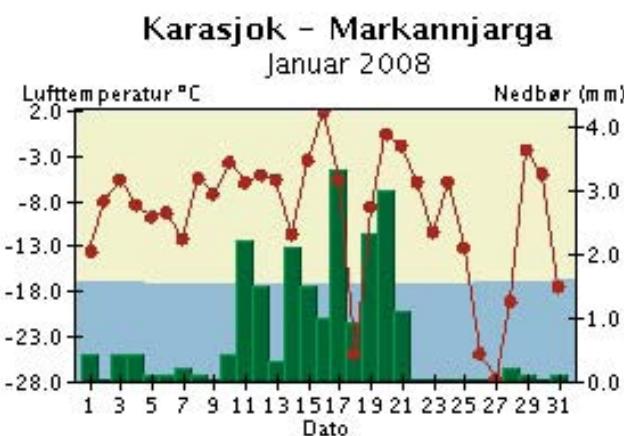
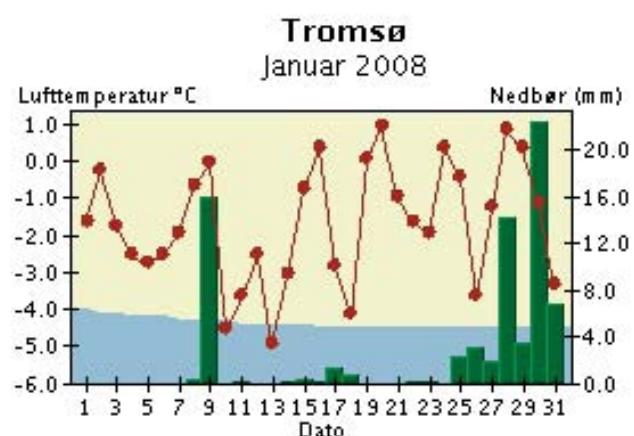
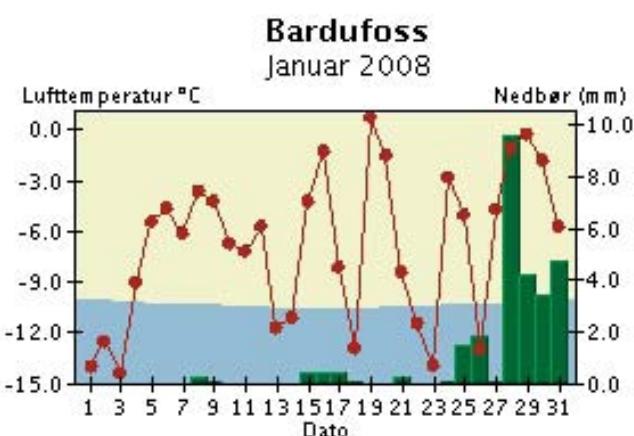
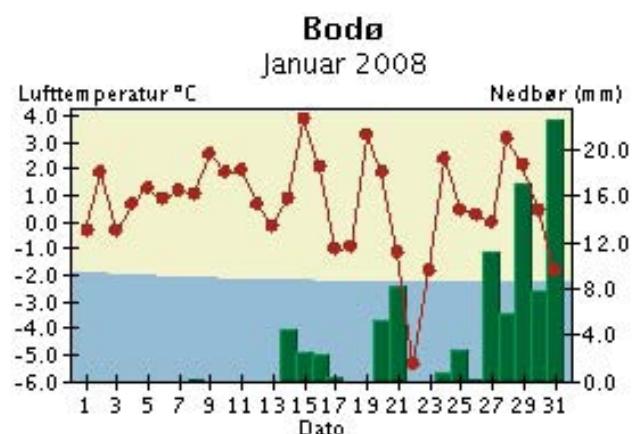
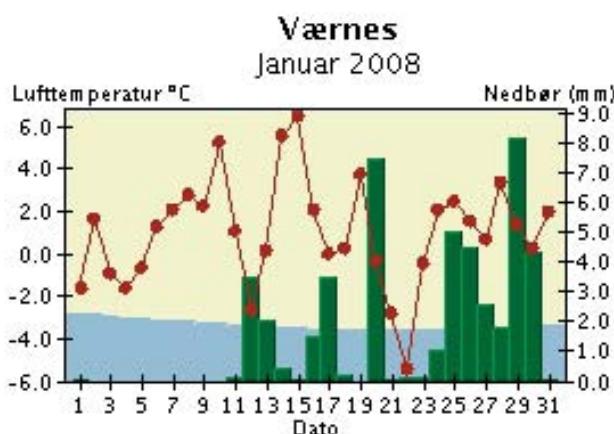
Døgnnedbør

Nedbøren er målt kl. 07 normaltid og er falt i løpet av foregående 24 timer. Døgntemperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgnet (kl. 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf.

Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Døgntemperatur og døgnnedbør

Januar 2008

—●—
Døgntemperatur

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

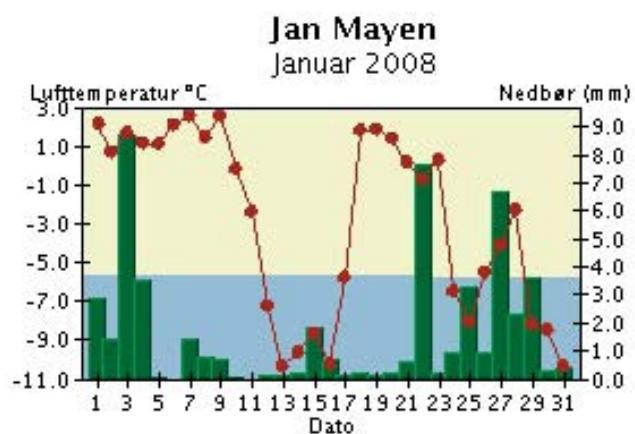
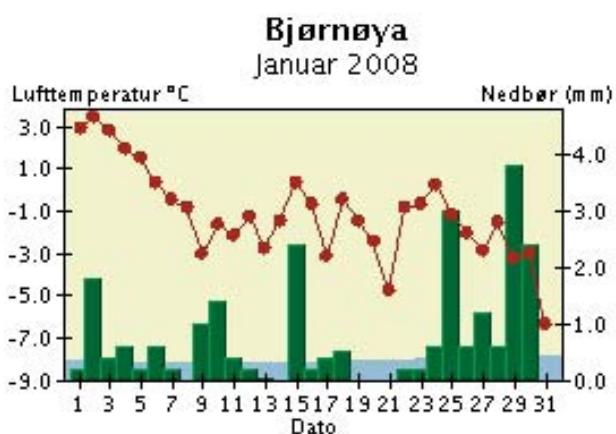
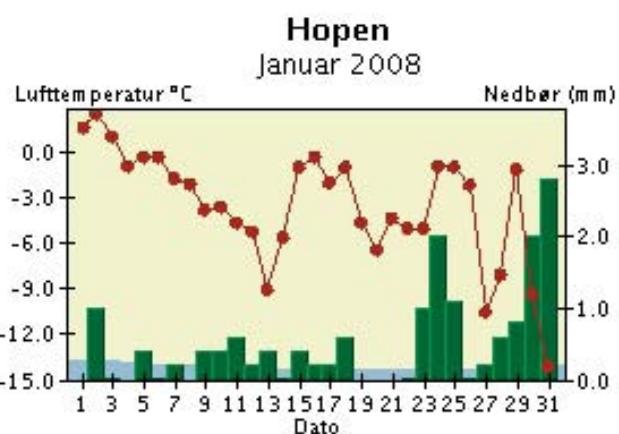
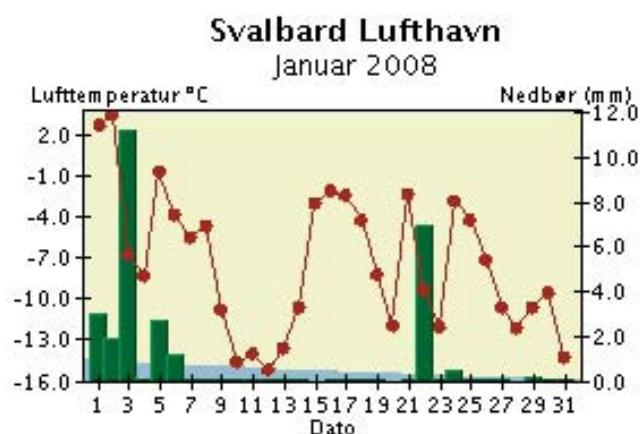
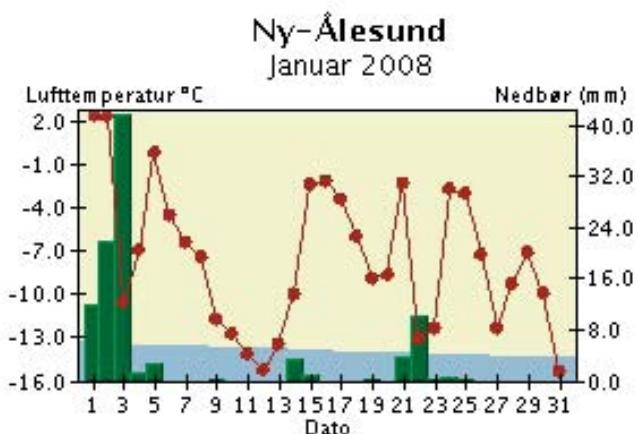

Døgnnedbør

Nedbøren er målt kl. 07 normaltid og er falt i løpet av foregående 24 timer. Døgntemperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgnet (kl. 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Døgntemperatur og døgnnedbør

Januar 2008

—●— Døgntemperatur

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

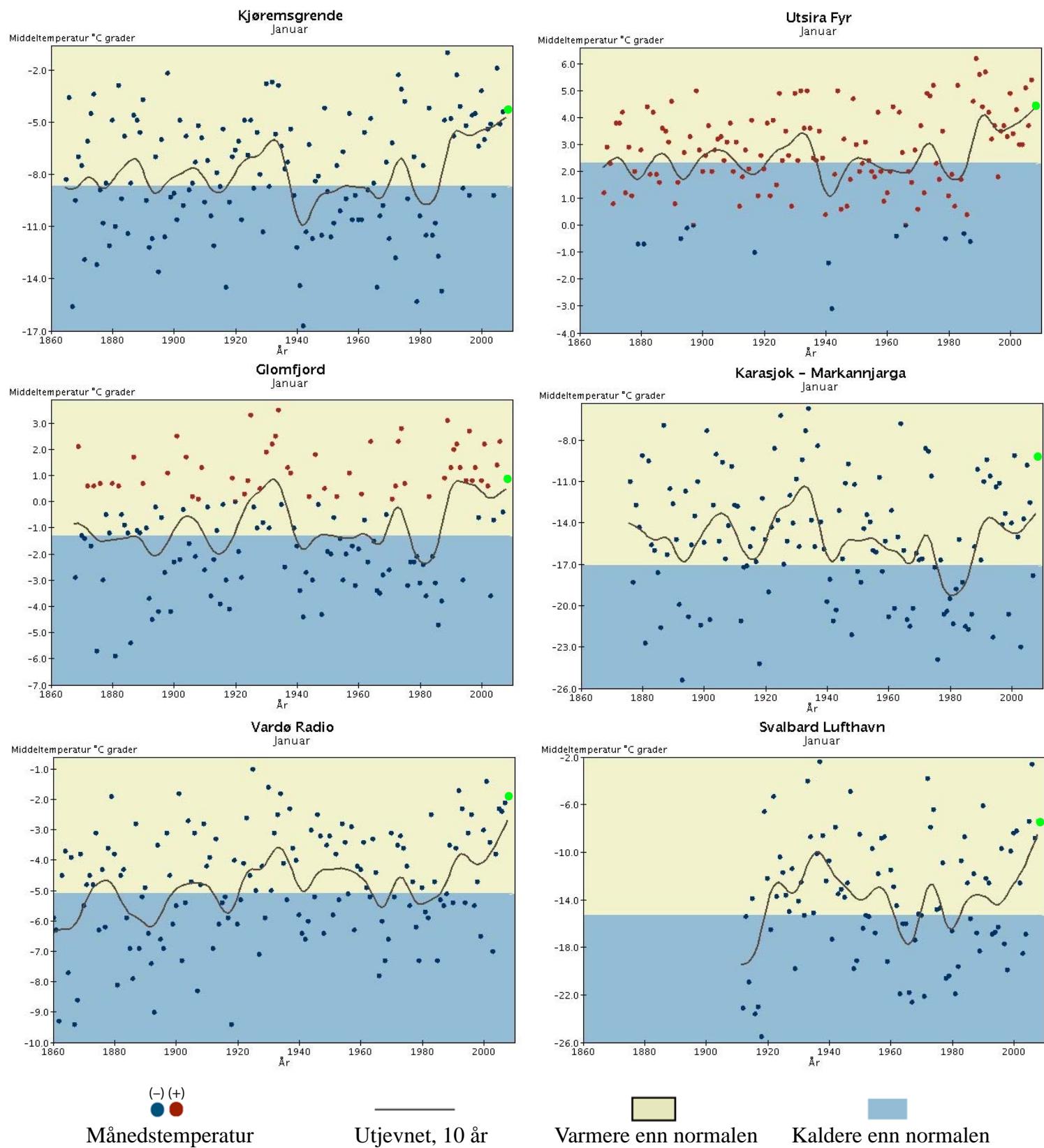
Døgnnedbør

Nedbøren er målt kl. 07 normaltid og er falt i løpet av foregående 24 timer. Døgntemperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgnet (kl. 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf.

Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Langtidsvariasjon av temperatur på utvalgte RCS-stasjoner

Januar

RCS-stasjonene (Reference Climate Stations) tilhører det WMO-definerte nettet av verdensomspennende stasjoner med lange, homogene dataserier. Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperaturaksene varierer fra graf til graf. Grønn prikk indikerer månedstemperaturen for denne måneden. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt. Mer temperaturstatistikk for ulike landsdeler finnes på: http://met.no/met/ver_100/index.html

Stasjoner med ny januarrekord for månedsnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Start	Forrige	mm
00100	Plassen	Trysil (HE)	119,6	1969	1975	105,3
00250	Ørjøsetra	Trysil (HE)	118,2	1994	2007	102,3
01130	Prestebakke	Halden (ØF)	170,5	1966	2007	152,6
01230	Halden	Halden (ØF)	157,0	1883	1920	155,5
02910	Skotterud - Bergstad	Eidskog (HE)	120,5	1953	1988	97,7
04440	Hakadal - Bliksrudhagan	Nittedal (AK)	181,3	1983	1988	173,1
07010	Rena - Haugedalen	Åmot (HE)	117,2	1958	1975	113,9
13050	Gausdal - Skogli	Gausdal (OP)	144,3	1973	1975	116,5
13140	Fåvang - Tromsnes	Ringebu (OP)	76,2	1997	2007	71,3
13670	Skåbu - Storslåen	Nord-Fron (OP)	112,3	1969	1975	94,7
13700	Espedalen	Sør-Fron (OP)	125,3	1943	1975	122,2
22790	Grimsrud i Begnadalen	Sør-Aurdal (OP)	105,0	1999	2001	92,6
23420	Fagernes	Nord-Aurdal (OP)	83,4	1983	1988	81,9
24710	Gulsvik II	Flå (BU)	151,5	1948	1988	134,9
25100	Hemsedal - Hølto	Hemsedal (BU)	133,2	1896	1975	131,2
25320	Ål III	Ål (BU)	97,0	1896	1975	95,1
26990	Galleberg	Sande (VF)	150,7	1995	2001	133,9
31080	Tessungdalen - Bakhus	Tinn (TE)	138,4	1896	1988	122,4
32850	Kviteseid - Moen	Kviteseid (TE)	162,0	1972	1988	150,6
36490	Bøylefoss	Froland (AA)	348,6	1978	1988	341,6
36560	Nelaug	Åmli (AA)	426,0	1961	2001	303,0
38140	Landvik (*)	Grimstad (AA)	328,0	1957	1975	251,5
39040	Kjevik	Kristiansand (VA)	358,5	1946	1988	340,9
39220	Mestad i Oddernes	Kristiansand (VA)	479,9	1900	1975	442,9
39690	Byglandsfjord - Solbakken	Bygland (AA)	330,6	1954	1975	290,4
41670	Konsmo - Høyland	Audnedal (VA)	462,9	1952	1975	427,5
41770	Lindesnes fyr	Lindesnes (VA)	260,7	1936	1975	247,1
42160	Lista fyr	Farsund (VA)	255,5	1920	2004	244,7

(*) For Landvik mangler data 1988-1999 samt 2001.

Stasjoner med ny januarrekord for døgnnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Dato	Start	Forrige	mm
00100	Plassen	Trysil (HE)	18,1	17	1969	21.01.2003	17,0
00420	Heggeriset - Nordstrand	Engerdal (HE)	19,1	17	1969	09.01.2005	17,5
04440	Hakadal - Blikstudhagan	Nittedal (AK)	31,5	16	1983	29.01.1990	31,4
07910	Finstad - Nytrøa	Rendalen (HE)	21,2	17	1923	??01.1950	13,0
08720	Atnsjøen	Stor-Elvdal (HE)	22,0	17	1904	20.01.2006	17,9
08770	Atndalen - Eriksrud	Folldal (HE)	18,1	17	1972	20.01.2006	12,3
08970	Einunna kraftverk	Folldal (HE)	17,0	17	1992	20.01.2003	16,0
09870	Blanktjernmoen i Kvikne	Tynset (HE)	13,3	17	1954	17.01.1992	12,7
13050	Gausdal - Skogli	Gausdal (OP)	29,5	17	1973	14.01.1984	25,3
13140	Fåvang - Tromsnes	Ringebu (OP)	16,0	17	1997	02.01.2005	14,5
13670	Skåbu - Storslåen	Nord-Fron (OP)	24,5	17	1969	02.01.2001	21,0
13700	Espedalen	Sør-Fron (OP)	28,6	17	1942	21.01.1988	23,0
14050	Sjoa	Sel (OP)	24,2	17	1987	18.01.2006	15,1
16790	Lesja - Svanborg	Lesja (OP)	22,1	17	1968	26.01.1987	19,1
17150	Rygge	Rygge (ØF)	31,9	16	1956	13.01.1994	29,2
17500	Fløter	Våler (ØF)	37,2	16	1972	13.01.1994	29,2
17741	Drøbak - Dyrløkke	Frogner (AK)	37,7	16	1939	13.01.1994	34,5
26990	Galleberg	Sande (VF)	29,9	06	1995	12.01.2004	29,3
30000	Larvik	Larvik (VF)	45,0	06	1972	16.01.1973	42,0
35090	Eikeland	Gjerstad (AA)	77,7	06	1895	18.01.2006	76,2
36490	Bøylefoss	Froland (AA)	90,0	06	1977	30.01.1988	75,5
36560	Nelaug (*)	Åmli (AA)	94,0	06	1961	21.01.1995	63,1
38140	Landvik (**)	Grimstad (AA)	78,8	06	1957	06.01.1958	73,0
38380	Dovland	Birkenes (AA)	55,3	06	1972	21.01.1975	50,6
39040	Kjeklev	Kristiansand (VA)	66,5	06	1946	26.01.1990	61,4
57420	Førde - Tefre	Førde (SF)	77,0	29	1993	21.01.1994	56,6
99840	Svalbard lufthavn	Svalbard	11,2	03	1976	15.01.1997	8,9
99910	Ny-Ålesund	Svalbard	41,5	03	1969	16.01.2006	34,0

Data fra vær- og nedbørstasjonene som rapporterer daglig, og som har vært i drift ti år eller mer. "Start" angir første år med januarmålinger.

(*) Det ble først satt rekord på Nelaug 5. januar med 69,7 mm.

(**) For Landvik mangler data 1988-1999 samt 2001.

Stasjon med ny januarrekord for høy middeltemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Start	Forrige	°C
57420	Førde - Tefre	Førde (SF)	1,7	1993	2005	1,1

"Start" indikerer når målingene startet (første lokale januarmåling).

Keywords : Norwegian climate, monthly statistics, temperature anomalies, precipitation anomalies, extreme events, anomaly maps